

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om tillsyn över skyldigheterna och om påföljder enligt EU:s avskogningsförordning samt till lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att det stiftas en ny lag om tillsyn över skyldigheterna och om påföljder enligt EU:s avskogningsförordning och att lagen om verkställighet av böter och strafflagen ändras. Genom den nya lagen kompletteras Europaparlamentets och rådets förordning som gäller avskogning och skogsförstörelse. Samtidigt upphävs lagen om utsläppande på marknaden av timmer och trävaror.

Syftet med förordningen är att bidra till att minska den globala avskogningen. I förordningen föreskrivs det om sådana skyldigheter för verksamhetsutövare, **verksamhetsutövare i senare led** och handlare som är en förutsättning för att de produkter som definieras i förordningen ska få släppas ut på marknaden, tillhandahållas på marknaden och exporteras. Förordningen är direkt tillämplig rätt i Finland. Den föreslagna lagen utgör inte en självständig och täckande helhet, utan den ska tillämpas parallellt med förordningen.

I den föreslagna lagen föreslås bestämmelser om behörig myndighet och dess uppgifter samt om administrativa påföljder. Behörig myndighet är Livsmedelsverket. I lagen föreslås bestämmelser om kontroller och utförandet av dem samt om den behöriga myndighetens rätt att få uppgifter och om utbyte av information mellan myndigheterna. Likaså föreskrivs det om väl underbyggda synpunkter. I fråga om påföljder föreskrivs det i lagen om tillfälligt avbrytande och korrigerande åtgärder. Som administrativa sanktioner införs en överträdelseavgift och en administrativ påföljdsavgift. Om den administrativa påföljdsavgiften uppgår till över 100 000 euro påförs avgiften av ett påföljdskollegium vid Livsmedelsverket.

Det föreslås dessutom att lagen om verkställighet av böter ändras med anledning av den föreslagna överträdelseavgiften och administrativa påföljdsavgiften. Det föreslås att strafflagens bestämmelse om virkesbrott ändras och att den upphävs efter en övergångsperiod.

Regeringen överlämnade den 28 augusti 2025 en regeringsproposition i ärendet till riksdagen (RP 77/2025 rd). Europaparlamentet och rådet antog dock en förordning om ändring av EU:s avskogningsförordning den 19 december 2025. Av denna anledning lämnade regeringen en skrivelse till riksdagen om återtagande av propositionen den 4 juni 2026. I den regeringsproposition som nu föreslås har de behov av korrigeringar som följer av förordningsändringen beaktats.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 30 december 2026. Strafflagens bestämmelse om virkesbrott upphävs dock först den 1 januari 2030.

1.

Lag

om tillsyn över skyldigheterna och om påföljder enligt EU:s avskogningsförordning

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Denna lag innehåller bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1115 om tillhandahållande på unionsmarknaden och export från unionen av vissa råvaror och produkter som är förknippade med avskogning och skogsförstörelse och om upphävande av förordning (EU) nr 995/2010, nedan *avskogningsförordningen*.

2 §

Behörig myndighet och andra som sköter verkställigheten av lagen

Den behöriga myndighet som avses i artikel 14.1 i avskogningsförordningen är Livsmedelsverket.

Denna lag innehåller dessutom bestämmelser om Finlands skogscentrals uppgifter i anslutning till verkställigheten av denna lag och sådana bestämmelser om Tullens uppgifter som kompletterar avskogningsförordningen.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *råvara* en råvara som hör till de relevanta råvaror som avses i bilaga I till avskogningsförordningen,
- 2) *produkt* en produkt som hör till de relevanta produkter som avses i bilaga I till avskogningsförordningen,
- 3) *verksamhetsutövare* en fysisk eller juridisk person som avses i artikel 2.15 i avskogningsförordningen,
- 4) *handlare* en aktör som avses i artikel 2.17 i avskogningsförordningen,
- 5) *system för tillbörlig aktsamhet* ett system som avses i artikel 12 i avskogningsförordningen,
- 6) *ombud* en sådan fysisk eller juridisk person som avses i artikel 2.22 i avskogningsförordningen,

7) *små och medelstora företag* sådana små och medelstora företag som avses i artikel 2.30 i avskogningsförordningen,

8) *mikro- eller småskalig primär verksamhetsutövare* en aktör som avses i artikel 2.15a i avskogningsförordningen,

9) *verksamhetsutövare i senare led* en fysisk eller juridisk person som avses i artikel 2.15b i avskogningsförordningen.

2 kap.

Tillsyn och kontroller

4 §

Tillsyn

Livsmedelsverket svarar för tillsynen över verkställigheten av avskogningsförordningen och för ordnandet av tillsynen.

5 §

Kontroller

Bestämmelser om de kontroller som ankommer på Livsmedelsverket finns i artikel 16 i avskogningsförordningen.

Livsmedelsverket kan bemyndiga Finlands skogscentral eller en utomstående sakkunnig att utföra en kontroll enligt avskogningsförordningen. I bemyndigandet ska innehållet i kontrollen specificeras och bemyndigandet ska godkännas av den bemyndigade. De administrativa beslut som kontrollerna eventuellt ger anledning till ska fattas av Livsmedelsverket.

En utomstående sakkunnig som avses i 2 mom. ska ha sådan tillräcklig yrkesskicklighet som uppgiften förutsätter och som baserar sig på erfarenhet eller utbildning.

Livsmedelsverket kan dessutom anlita utomstående sakkunniga vid sina egna kontroller. Finlands skogscentral kan anlita utomstående sakkunniga vid kontroller som centralen utför med stöd av ett bemyndigande enligt 2 mom.

På sakkunniga som avses i 3 och 4 mom. tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när de utför uppgifter enligt denna lag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

Skyldigheten för verksamhetsutövare, *verksamhetsutövare i senare led* och handlare att erbjuda behöriga myndigheter bistånd enligt artiklarna 4.6 och 5.7 i avskogningsförordningen tillämpas också då Finlands skogscentral och utomstående sakkunniga sköter de uppgifter som avses i 2 mom. i denna paragraf.

6 §

Utförande av kontroller

För utförande av kontrollen har Livsmedelsverket, Finlands skogscentral och en för kontrolluppgiften bemyndigad utomstående sakkunnig rätt att få tillträde till fordon samt affärs- och lagerlokaler och andra motsvarande utrymmen eller områden som används för utövande av yrke eller näring och där

- 1) en råvara eller produkt som avses i avskogningsförordningen produceras eller förädlas,
- 2) en råvara eller produkt som avses i 1 punkten lagras eller förvaras för distribution eller transporteras, eller

3) handlingar som är av betydelse för tillsynen förvaras.

De aktörer som avses i 1 mom. har rätt att ta del av och ta kopior av verksamhetsutövarens, verksamhetsutövaren i senare ledd och handlarens affärskorrespondens, bokföring, dataregistreringar, andra handlingar och register som kan vara av betydelse för tillsynen över efterlevnaden av avskogningsförordningen. Rätten att få uppgifter gäller oberoende av lagringsmedium. De aktörer som avses ovan har vid en kontroll rätt att omhänderta handlingar eller kopior av handlingar samt annat material som ska kontrolleras, om det är nödvändigt för att utreda omständigheter som gäller föremålet för kontrollen. Dessutom har ovannämnda aktörer rätt att i samband med en kontroll utföra undersökningar som gäller råvaror och produkter och att utan ersättning ta så många prov som behövs för tillsynen.

Vid kontroller ska 39 § i förvaltningslagen (434/2003) iaktas. Bestämmelser om rätten att utföra kontroller utan förhandsanmälan finns i artikel 16.13 i avskogningsförordningen.

7 §

Kontroll i utrymmen som används för boende av permanent natur

Kontroll i utrymmen som används för boende av permanent natur får utföras endast av Livsmedelsverket. En kontroll får utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur endast om det är nödvändigt för att utreda en misstänkt överträdelse och det i fallet i fråga finns grundad och specificerad anledning att misstänka att skyldigheterna enligt avskogningsförordningen har överträtts eller kommer att överträdas på ett sätt som kan leda till en administrativ påföljdsavgift enligt 23 § i denna lag eller till straff för avskogningsbrott enligt 48 a kap. 3 c § i strafflagen (39/1889) eller till straff för grovt avskogningsbrott enligt 3 d § i det kapitlet.

8 §

Antalet kontroller

Minimiantalet kontroller som avses i avskogningsförordningen ska grunda sig på respektive kontrollprocent enligt artikel 16.8–16.11 i avskogningsförordningen.

Jord- och skogsbruksministeriet får meddela närmare föreskrifter om antalet kontroller och hur de ska riktas.

9 §

Ersättning för kostnader

Livsmedelsverket har rätt att av verksamhetsutövare, verksamhetsutövare i senare led och handlare i sin helhet ta ut de kostnader som hänför sig till Livsmedelsverkets åtgärder i samband med fall av bristande överensstämmelse med kraven enligt avskogningsförordningen. Sådana kostnader är

- 1) kostnader för testning,
- 2) lagringskostnader, och

3) kostnader för åtgärder som hänför sig till produkter som konstaterats inte överensstämma med kraven och för vilka korrigerande åtgärder ska vidtas innan produkterna övergår till fri omsättning, släpps ut på marknaden eller exporteras.

Bestämmelser om grunderna för den avgift som tas ut för åtgärder som Livsmedelsverket vidtar i de fall som avses i 1 mom. finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

10 §

Rätt att få uppgifter av verksamhetsutövare, verksamhetsutövare i senare led och handlare

Livsmedelsverket och Tullen har trots sekretessbestämmelserna rätt att av verksamhetsutövare, verksamhetsutövare i senare led och handlare avgiftsfritt få de uppgifter som är nödvändiga för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och avskogningsförordningen. Finlands skogscentral och utomstående sakkunniga har när de agerar med stöd av ett bemyndigande enligt 5 § 2 mom. rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna av verksamhetsutövare och handlare få de uppgifter som är nödvändiga för en kontroll enligt avskogningsförordningen.

11 §

Rätt att få uppgifter av myndigheter och aktörer som sköter offentliga förvaltningsuppgifter

Livsmedelsverket och Tullen har trots sekretessbestämmelserna rätt att av varandra få de uppgifter om verksamhetsutövare, verksamhetsutövare i senare led, handlare och ombud som är nödvändiga för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och avskogningsförordningen. Livsmedelsverket och Tullen har dessutom trots sekretessbestämmelserna rätt att av andra myndigheter och av aktörer som sköter offentliga förvaltningsuppgifter få de uppgifter om verksamhetsutövare, handlare och ombud som är nödvändiga för tillsynen över efterlevnaden av dessa författningar.

Finlands skogscentral har trots sekretessbestämmelserna rätt att av myndigheter och av aktörer som sköter offentliga förvaltningsuppgifter för tillsynen över efterlevnaden av de författningar som nämns i 1 mom. få nödvändiga uppgifter om de verksamhetsutövare som i samband med kommersiell verksamhet släpper ut virke på marknaden eller exporterar det.

Livsmedelsverket har trots sekretessbestämmelserna rätt att av förundersökningsmyndigheten få de uppgifter som är nödvändiga för att följa bestämmelserna i 26 §.

12 §

Finlands skogscentrals informationsskyldighet

Finlands skogscentral ska på eget initiativ underrätta Livsmedelsverket, om centralen har sannolika skäl att misstänka en sådan gärning eller försummelse som avses i 18 § 2 mom. 1 punkten i skogslagen (1093/1996). Finlands skogscentral får i de situationer som avses i denna paragraf trots sekretessbestämmelserna till Livsmedelsverket lämna ut sådana uppgifter om verksamhetsutövare som är nödvändiga för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och avskogningsförordningen.

13 §

Väl underbyggda synpunkter

Sådana väl underbyggda synpunkter som avses i artikel 31 i avskogningsförordningen ska lämnas skriftligen till Livsmedelsverket. Livsmedelsverket ska inom tre månader, eller av grundad anledning inom högst sex månader från mottagandet av den väl underbyggda synpunkten skriftligen underrätta den som framfört synpunkten om de åtgärder som vidtagits med anledning av anmälan och motiveringen till dem.

Identiteten hos en fysisk eller juridisk person som framfört en väl underbyggd synpunkt till Livsmedelsverket ska hållas hemlig, om det utifrån omständigheterna kan bedömas vara till nackdel för personen i fråga att identiteten röjs.

3 kap.

Administrativa påföljder

14 §

Tillfälligt avbrytande

Livsmedelsverket kan omedelbart tillfälligt avbryta utsläppandet på marknaden, tillhandahållandet på marknaden eller exporten av produkter, om verket på basis av de undersökningar, kontroller eller riskbedömningar som avses i artikel 23 första stycket i avskogningsförordningen har upptäckt eller på något annat sätt fått kännedom om en eventuell bristande efterlevnad av avskogningsförordningen.

Bestämmelser om längden på ett avbrott som avses i 1 mom. finns i artikel 17.3 i avskogningsförordningen. Ett föreläggande om avbrytande ska utan dröjsmål återkallas, om Livsmedelsverket konstaterar att föreläggandet är onödigt eller om bristerna har avhjälpats på ett sätt som verket godkänner.

15 §

Föreläggande om rättelse

Livsmedelsverket kan ålägga en verksamhetsutövare, **en verksamhetsutövare i senare led** eller en handlare att inom en tidsfrist som verket bestämmer avhjälpa bristerna i sin verksamhet, om Livsmedelsverket upptäcker att verksamhetsutövaren, **verksamhetsutövaren i senare led** eller handlaren inte har iakttagit avskogningsförordningen eller att en produkt som släppts ut på marknaden, tillhandahållits på marknaden eller exporterats inte överensstämmer med kraven.

16 §

Förbud

Livsmedelsverket kan förbjuda en verksamhetsutövare, **en verksamhetsutövare i senare led** eller en handlare att släppa ut på marknaden, tillhandahålla på marknaden eller exportera sådana produkter för vilka ett föreläggande om rättelse enligt 15 § inte har iakttagits.

Ett förbud som avses i 1 mom. kan dock meddelas även om Livsmedelsverket inte först har meddelat ett föreläggande om rättelse, om verksamhetsutövaren, **verksamhetsutövaren i senare led** eller handlaren släpper ut på marknaden, tillhandahåller på marknaden eller exporterar sådana produkter

1) för vilka det inte har lämnats in någon förklaring om tillbörlig aktsamhet enligt artikel 4.2 i avskogningsförordningen **eller någon förenklad deklARATION enligt artikel 4a.2 och 4a.3 i den förordningen,**

2) som inte är avskogningsfria enligt artikel 3 a i avskogningsförordningen,

3) som inte har producerats i enlighet med den relevanta lagstiftning i produktionslandet som avses i artikel 2.40 i avskogningsförordningen.

Förbudet ska meddelas för viss tid, och det får gälla i högst tre månader. Om en verksamhetsutövare, **en verksamhetsutövare i senare led** eller en handlare släpper ut på marknaden, tillhandahåller på marknaden eller exporterar produkter säsongvis, får förbudet

dock gälla högst ett år. Förbudet ska utan dröjsmål återkallas när bristerna har avhjälppts på ett sätt som Livsmedelsverket godkänner.

Livsmedelsverket ska övervaka att förbudet iakttas. I fråga om import och export är det dock Tullen som övervakar att förbudet iakttas.

Livsmedelsverket kan utöver förbudet enligt 1 mom. förelägga verksamhetsutövaren, **verksamhetsutövaren i senare led** eller handlaren att dra tillbaka produkten från marknaden samt bestämma om andra åtgärder som behövs för att begränsa tillhandahållandet av produkten på marknaden.

17 §

Föreläggande om förstöring

Om Livsmedelsverket anser att de förelägganden och förbud som avses i 14–16 § inte kan anses tillräckliga för att säkerställa att en produkt som strider mot skyldigheterna enligt avskogningsförordningen inte släpps ut på marknaden, tillhandahålls på marknaden eller exporteras, kan Livsmedelsverket bestämma att en produkt som verksamhetsutövaren, **verksamhetsutövaren i senare led** eller handlaren eller Tullen innehar ska förstöras eller besluta om andra åtgärder i fråga om produkten.

18 §

Förbud mot förenklade krav på tillbörlig aktsamhet

Livsmedelsverket kan förbjuda en verksamhetsutövare att använda de förenklade krav på tillbörlig aktsamhet som avses i artikel 13 i avskogningsförordningen om det är fråga om en allvarlig överträdelse eller upprepade överträdelser och om verksamhetsutövaren försummar

1) den bedömnings- eller utvärderingsskyldighet som gäller förenklade krav på tillbörlig aktsamhet och som avses i artikel 13.1 eller den skyldighet att vidta åtgärder som avses i artikel 13.2 i avskogningsförordningen,

2) den skyldighet att ge tillgång till dokumentation som avses i artikel 13.1 eller den skyldighet att vidarebefordra information som avses i artikel 13.2 i avskogningsförordningen.

Förbudet ska utan dröjsmål återkallas när bristerna har avhjälppts på ett sätt som Livsmedelsverket godkänner.

Livsmedelsverket ska övervaka att förbudet iakttas.

19 §

Vite samt hot om tvångsutförande och avbrytande

Livsmedelsverket kan förena ett förbud eller ett föreläggande som det meddelat med stöd av denna lag med vite eller med hot om att den försummade åtgärden utförs på den försumliges bekostnad eller att verksamheten avbryts. Bestämmelser om vite samt hot om tvångsutförande och hot om avbrytande finns i viteslagen (1113/1990).

4 kap.

Påföljdsavgifter

20 §

Överträdelseavgift

Livsmedelsverket kan påföra en överträdelseavgift på en sådan verksamhetsutövare som uppsåtligen eller av oaktsamhet

- 1) åsidosätter
 - a) den informationsskyldighet som anges i artikel 4.5 i avskogningsförordningen,
 - b) den skyldighet att lämna information som anges i artikel 4.7 i avskogningsförordningen,
 - c) den skyldighet att bevara eller ge tillgång till dokumentation som anges i artikel 12.5 i avskogningsförordningen,
 - d) den skyldighet att vidta åtgärder vid förenklade krav på tillbörlig aktsamhet som anges i artikel 13.2 i avskogningsförordningen,
- 2) inte fullgör den skyldighet som anges i artikel 9.1 i avskogningsförordningen att samla in, organisera och bevara information, handlingar och uppgifter som visar att de relevanta produkterna uppfyller kraven enligt artikel 3.

Livsmedelsverket kan dessutom påföra en överträdelseavgift på en annan verksamhetsutövare än en mikro- eller småskalig primär verksamhetsutövare som uppsåtligen eller av oaktsamhet

- 1) åsidosätter
 - a) den skyldighet att bevara dokumentation som anges i artikel 4.3 i avskogningsförordningen,
 - b) de dokumentations- och granskningsskyldigheter eller den skyldighet att ge tillgång till dokumentation som anges i artikel 10.4 i avskogningsförordningen,
 - c) de dokumentations- och granskningsskyldigheter eller den skyldighet att ge tillgång till dokumentation som anges i artikel 11.3 i avskogningsförordningen,
 - d) den skyldighet att årligen se över, uppdatera eller bevara dokumentation om systemet för tillbörlig aktsamhet som anges i artikel 12.2 i avskogningsförordningen,
- 2) inte fullgör de skyldigheter som anges i artikel 10.1 och 10.2 i avskogningsförordningen när det gäller att göra en riskbedömning eller ta hänsyn till kriterierna för riskbedömningen.

Livsmedelsverket kan påföra en överträdelseavgift också om en verksamhetsutövare i senare led eller en handlare uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosätter

- 1) den skyldighet att samla in och bevara information som anges i artikel 5.3 i avskogningsförordningen,
- 2) den informationsskyldighet som anges i artikel 5.5 i avskogningsförordningen.

Livsmedelsverket kan påföra en överträdelseavgift också om en sådan verksamhetsutövare i senare led eller en sådan handlare som inte är ett litet eller medelstort företag uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosätter den informationsskyldighet som anges i artikel 5.6 i avskogningsförordningen.

En överträdelseavgift får inte påföras, om det har förflutit mer än två år sedan gärningen begicks. Bestämmelser om verkställigheten av en överträdelseavgift som påförts med stöd av denna lag finns i lagen om verkställighet av böter (672/2002).

21 §

Överträdelseavgiftens belopp

Beloppet på den överträdelseavgift som avses i 20 § är 300 euro för fysiska personer. Beloppet på överträdelseavgiften är för i bokföringslagen (1336/1997) avsedda

- 1) mikroföretag 500 euro,
- 2) små företag 1 000 euro,
- 3) medelstora företag 2000 euro,
- 4) stora företag 3 000 euro.

Vad som i 1 mom. föreskrivs om mikroföretag, små företag, medelstora företag och stora företag tillämpas också på andra juridiska personer som är bokföringsskyldiga enligt någon annan lag än bokföringslagen.

22 §

Att avstå från att påföra överträdelseavgift

Överträdelseavgift påförs inte, om försummelsen är ringa eller det finns en giltig orsak till försummelsen eller om det med beaktande av omständigheterna vore oskäligt att påföra överträdelseavgift.

23 §

Administrativ påföljdsavgift

Livsmedelsverket kan påföra en administrativ påföljdsavgift på en sådan verksamhetsutövare som uppsåtligen eller av oaktsamhet åsidosätter

1) den skyldighet att inrätta eller uppdatera ett system för tillbörlig aktsamhet som anges i artikel 12.1 i avskogningsförordningen,

2) den bedömnings- eller utvärderingsskyldighet som avses i artikel 13.1 i avskogningsförordningen och som gäller förenklade krav på tillbörlig aktsamhet.

Livsmedelsverket kan påföra en administrativ påföljdsavgift på en verksamhetsutövare i senare led eller en handlare som agerar som ombud och som uppsåtligen eller av oaktsamhet släpper ut på marknaden, tillhandahåller på marknaden eller exporterar sådana produkter som står i strid med kraven enligt artikel 6.3 i avskogningsförordningen.

En administrativ påföljdsavgift får inte påföras, om det har förflutit mer än två år sedan gärningen begicks. Bestämmelser om verkställigheten av en administrativ påföljdsavgift som påförts med stöd av denna lag finns i lagen om verkställighet av böter.

24 §

Den administrativa påföljdsavgiftens belopp

Vid bedömningen av beloppet på den påföljdsavgift som avses i 23 § ska Livsmedelsverket beakta de grunder för avgiften som anges i artikel 25.2 a i avskogningsförordningen. Dessutom ska det beaktas att påföljdsavgiften

1) i fråga om en juridisk person är högst 4 procent av verksamhetsutövarens, verksamhetsutövaren i senare leds eller handlarens totala årsomsättning i hela unionen så att avgiften vid behov höjs så att den överstiger en eventuell ekonomisk fördel,

2) i fråga om en fysisk person är minst 500 euro och högst 5 000 euro så att avgiften vid behov höjs så att den överstiger en eventuell ekonomisk fördel.

Avgiften kan påföras till ett mindre belopp än minimibeloppet, om gärningen kan anses vara ringa och det med tanke på försummelsens art, hur ofta den upprepats, försummelsens planmässighet och andra omständigheter är skäligt att ingen avgift påförs eller att avgiften är lägre än minimibeloppet.

Påföljdsavgift påförs inte, om försummelsen är ringa eller det finns en giltig orsak till försummelsen eller om det med beaktande av omständigheterna vore oskäligt att påföra påföljdsavgift.

25 §

Beslutsförfarande i vissa påföljdsärenden

Den administrativa påföljdsavgift som avses i 23 § påförs vid Livsmedelsverket av ett påföljdskollegium med tre personer om påföljdsavgiftens belopp överstiger 100 000 euro.

Kollegiet består av en ordförande och två medlemmar, som alla är tjänstemän vid Livsmedelsverket. Kollegiet fattar beslut efter föredragning. Som beslut gäller den ståndpunkt som majoriteten i sammansättningen har omfattat.

Kollegiets ordförande och medlemmar ska vara väl förtrogna med de bestämmelser som tillämpas i uppdraget. Sammansättningen ska dessutom ha sådan tillräcklig juridisk sakkunskap som uppdraget förutsätter. Ordföranden och medlemmarna i påföljdskollegiet ska agera oberoende och opartiskt i sitt uppdrag.

Påföljdskollegiet är beslutfört med tre medlemmar.

26 §

Förhållande till straffrättsliga förfaranden

Överträdelseavgift eller administrativ påföljdsavgift kan inte påföras den som misstänks för samma gärning i en förundersökning, en åtalsprövning eller ett brottmål som är anhängigt vid domstol. Överträdelseavgift eller påföljdsavgift kan inte heller påföras den som för samma gärning har meddelats en lagakraftvunnen dom eller påförts straff.

27 §

Hänvisning till strafflagen

Bestämmelser om straff för avskogningsbrott finns i 48 a kap. 3 c § i strafflagen och om straff för grovt avskogningsbrott i 3 d § i det kapitlet.

28 §

Brottmål

Om Livsmedelsverket har sannolika skäl att misstänka att en gärning som avses i 27 § har skett, ska verket anmäla detta till förundersökningsmyndigheten för förundersökning. Anmälan behöver dock inte göras om gärningen med beaktande av omständigheterna är ringa och allmänt intresse inte kräver en närmare utredning av saken.

Åklagaren ska höra Livsmedelsverket innan åtal väcks för avskogningsbrott eller grovt avskogningsbrott. När domstolen behandlar ett mål som gäller ett sådant brott ska den ge Livsmedelsverket tillfälle att bli hört.

29 §

Anmälningsplikt för domstolarna

Domstolarna ska till kommissionen anmäla sina lagakraftvunna domar mot juridiska personer för avskogningsbrott enligt 48 a kap. 3 c § i strafflagen och för grovt avskogningsbrott enligt 48 a kap. 3 d § i den lagen och de påföljder som ålagts dem i enlighet med artikel 25.3 i avskogningsförordningen.

30 §

Tidsbegränsad uteslutning från offentlig upphandling och från tilldelning av offentlig finansiering

Livsmedelsverket ska i samband med att det påför en administrativ påföljdsavgift enligt 23 § besluta att den berörda parten utesluts

- 1) från offentliga upphandlingsförfaranden och anbudsförfaranden, och
- 2) från tilldelning av stöd, bidrag eller annan offentlig finansiering.

Ett beslut som avses i 1 mom. ska fattas för sex månader. Den ovannämnda tidsfristen på sex månader börjar löpa när beslutet har vunnit laga kraft.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

31 §

Handräckning

Livsmedelsverket har rätt att på begäran få handräckning av polisen och Tullen för att utföra sina uppgifter enligt avskogningsförordningen och denna lag.

32 §

Sökande av ändring i Livsmedelsverkets beslut

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

I andra beslut än sådana som gäller överträdelseavgift och administrativ påföljdsavgift kan det bestämmas att beslutet ska iaktas trots ändringssökande, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Vid sökande av ändring i beslut som gäller föreläggande och utdömande av vite samt hot om tvångsutförande och avbrytande tillämpas dock viteslagen.

33 §

Jord- och skogsbruksministeriets styrnings- och uppföljningsuppgift

Den allmänna styrningen och uppföljningen enligt denna lag ankommer på jord- och skogsbruksministeriet.

34 §

Livsmedelsverkets uppgifter i fråga om lämnande av information och rapportering

Livsmedelsverket ska i enlighet med artikel 22.1 i avskogningsförordningen tillgängliggöra för allmänheten och Europeiska kommissionen information om tillämpningen av avskogningsförordningen.

Livsmedelsverket ska dessutom i enlighet med artikel 16.15 i avskogningsförordningen på begäran göra uppgifter om utförda kontroller och rapporter om deras resultat tillgängliga. Trots bestämmelserna i 13 § 2 mom. och 16 § 3 och 4 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas

verksamhet (621/1999) får uppgifter som avses i artikel 16.15 i avskogningsförordningen lämnas ut utan att den som begär uppgifterna motiverar sin begäran. Den miljöinformation som begärs får inte specificeras på basis av en fysisk persons namn, adress, övriga kontaktuppgifter eller personbeteckning. Miljöinformation kan offentliggöras i det allmänna datanätet. Offentliggörandet gäller inte en fysisk persons namn, adress, övriga kontaktuppgifter eller personbeteckning.

35 §

Livsmedelsverkets skyldighet att föra in uppgifter i informationssystemet

Livsmedelsverket ska trots sekretessbestämmelserna i enlighet med artikel 4a.4 i avskogningsförordningen föra in information per verksamhetsutövare om mikro- eller småskaliga primära verksamhetsutövare i enlighet med bilaga III till avskogningsförordningen ur de register som verket förvaltar i det informationssystem som avses i artikel 33 i avskogningsförordningen. Livsmedelsverket ska sända mikro- eller småskaliga primära verksamhetsutövare det deklaraionsidentifieringsnummer som avses i artikel 4a.2 i avskogningsförordningen.

Livsmedelsverket ska på anmälan av en mikro- eller småskalig primär verksamhetsutövare avstå från att föra in information om verksamhetsutövaren på det sätt som avses i 1 mom.

6 kap.

Ikraftträdande

36 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om utsläppande på marknaden av timmer och trävaror (897/2013).

Den upphävda lagen tillämpas dock till och med den 31 december 2029 på sådant timmer och sådana trävaror på vilka i enlighet med artikel 37.2 och 37.3 i avskogningsförordningen tillämpas Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 om fastställande av skyldigheter för verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på marknaden.

2.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om verkställighet av böter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om verkställighet av böter (672/2002) 1 § 2 mom. 63 punkten, sådan den lyder i lag 860/2025, och
fogas till 1 § 2 mom., sådant det lyder i lagarna 416/2025 och 860/2025, en ny 64 punkt som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om verkställighet av följande administrativa påföljder av straffkaraktär:

63) påföljdsavgifter enligt 4 kap. i lagen om tillsyn över vissa system för artificiell intelligens (1377/2025),

64) överträdelseavgift enligt 20 § i lagen om tillsyn över skyldigheterna och om påföljder enligt EU:s avskogningsförordning (/) och administrativ påföljdsavgift enligt 23 § i den lagen.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

3.

Lag

om ändring av 48 a kap. 3 b § i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 48 a kap. 3 b §, sådan den lyder i lag 898/2013, som följer:

48 a kap.

Om naturresursbrott

3 b §

Virkesbrott

Den som i strid med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 995/2010 om fastställande av skyldigheter för verksamhetsutövare som släpper ut timmer och trävaror på marknaden yrkesmässigt på marknaden släpper ut sådant olagligt avverkat timmer, eller trävaror som härrör från sådant timmer, som har producerats före den 29 juni 2023 och släppts ut på marknaden från och med den 30 december 2026 ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *virkesbrott* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

4.

Lag

om upphävande av 48 a kap. 3 b § i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

Genom denna lag upphävs i strafflagen (39/1889) 48 a kap. 3 b §, sådan den lyder i lag (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .
2 §

Helsingfors den 20

Statsminister

Petteri Orpo

Jord- och skogsbruksminister Sari Essayah